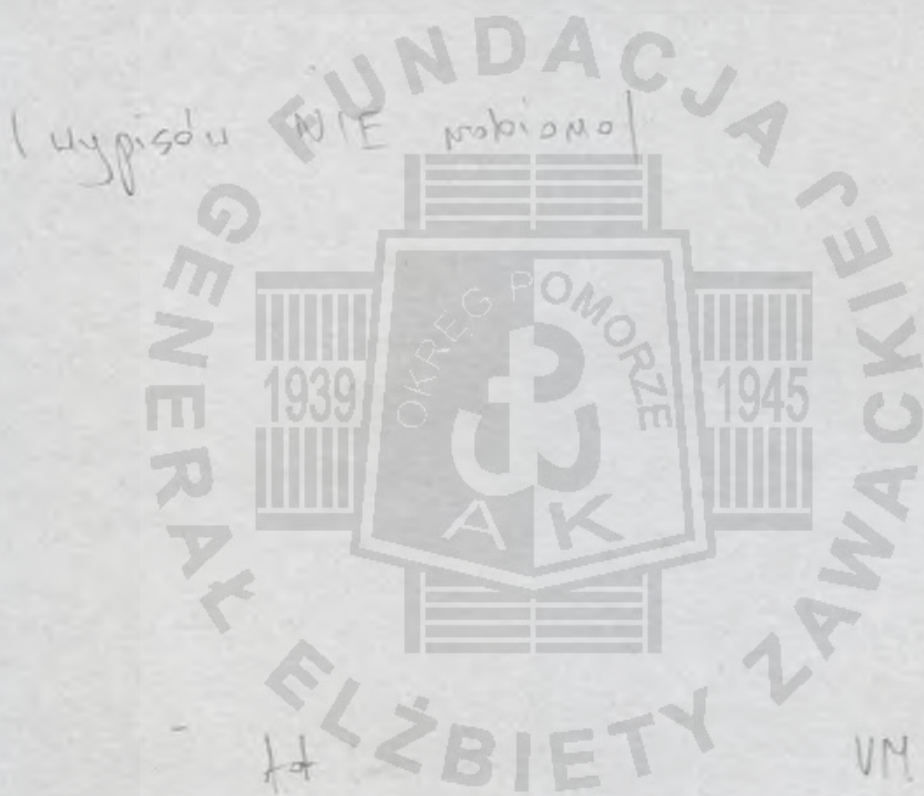

12009 - D.W. - zmiana tezy

MEMORIAL

General Marii Wittek

AK

JARENKIEWICZOWA Helena

ps. "Izabela"

okr. Kraków
Jms. Tarnów

1934 - 1

3506 / W¹SK

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI — JARENKIEWICZOWA

Helena

3506 / WSK

I/1. Relacja *vk. 4.5-1-4*

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację *vk. 5.5-1-5*

III/1 – Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 – Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 – Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie ✓ *oryg. 1szt*

I/1 Relacja

- Biogram sporządzony przez Wobblewską-Skłodzieńską, Tarnobrzeg 2001, mps, oryg., k. 1, s. 1. Uwagi K. Wojtowicz, Kraków 2001.
- Biogram oprac. przez E. Zawacką i J. Kwamp do II tomu „Stowuska kobiet odznaczonych VM” z uwagami prof. T. Friedel, 2005, mps, rkps, oryg., k. 3, s. 2-4

MEMORIAŁ gen.MARII WITTEK

Fundacja „Archiwum Pomorskie AK”

Toruń

Helena JAREMKIEWICZ , zamieszkała 33-100 Tarnów, ul Brodzińskie= go 19. pseudonim "Izabela"

córka Stanisława i Marii - z domu Kargól
urodzona 04.05.1914 r w Limanowej , w rodzinie urzędniczej w Tarnowie
maturę ukończenia 8-klasowego gimn dawnego typu im Królowej Jadwigi
zdała w 1935 r. Pracowała jako rejestratorka w Tarnowie w firmie

"Drewno", także w okresie okupacji. Związek małżeński z Kazimierzem Jaremkiewiczem zawarła w maju 1939 r.

Inspektor Musiałek- "Mirośła" często zaglądał do tej firmy i włączył do swojej bezpośredniej dyspozycji jako bezpośrednią łączniczkę, zaprzysięgając ją wiosną 1942r. Helena Jaremkiewicz jeździła do Kra= kowa- naby „służbowo” , zawożąc meldunki i przywoziła rozkazy i in= strukcje prawie co tydzień.

W 1943r po "Moście II" , a przed "Mostem III" uległ zepsuciu aparat nadawczo-odbiorczy, konieczny do łączności przed lądowaniem samolotu. Sprawa była niezwykle pilna i Inspektor "Mirośław" z odpowiednim rozkazem wysłał łączniczkę "Izabelę" po ową brakującą uszkodzoną część aparatu iskrowego.

"Izabela" przywiozła brakującą część i naprawiono aparat, tak że uzy= skano z Jadownik Mokrych /gdzie było przygotowane lądowisko/ właściwą łączność.

Podczas jazdy pociągiem z owym aparatem dość dużej torbie do przedziału wpadła grupa rewidentów. "Izabela" przysunęła się do jadącego w pociągu obcego Niemca, który, mimo że uprzednio nie rozmawiali, powiedział do owych "Bahnschutzów" : „das ist meine Frau” co umożliwiło jej bezpieczny dowóz aparatury do Tarnowa.

Została za to odznaczona w rozkazie dziennym.

Do końca okupacji jeszcze wielokrotnie jeździła do Krakowa z meldun= kami i przywoziła instrukcje i rozkazy, działając w WSK-AK do sty= cznia 1945, mimo że od 4 lat mąż jej mgr Kazimierz Jaremkiewicz był aresztowany przez Gestapo, więziony w Tarnowie, i wywieziony do Oświś cimia . Wrócił z obozu bardzo schorowany , zmarł w maju 2001 r

Dokumentacja z akt AK 2199/42 została przekazana do Urzędu d/s Kombat= tantów i O.R. Warszawa ul Wspólna 2/4. Tam też znajduje się informa= cja Inspektora "Mirośława" i wnioszek o nadanie Krzyża Virtuti Milita= ri, który wręczono jej w latach 1984/5.

Bibl.M.Koszarek "16 PP Armii Krajowej" , wywiad "Józefina"4

L. M. Koszarek - G. S. S. S.

K-ksw, 10.07.2006.

- nic więcej na jej temat nie
zdoładę - mimo, że żyje.

P. Wnóblewska - Skrańskie z Tarnowa
mówiła mi, że jest jedyną osobą,
z którą p. Jarembkiewicz gotowa jest
rozmawiać. Jest ona w złym stanie
psychicznym.

Podobno jej dokumentacja
nr. akt AK 2199/42 została prze-
kazywana do Urzędu ds. Kombat. i Os. Rep.
w Tarnowie nie miała K. Wojt. verte!

Wzięto 23 VII 2001

l. dz. 2682 / WSK / 2001

Biogram oprac. przez E2 i D.W. do II tomu "Słownice VM Kobiet"
z uwagami prof. T. Friedel 23 VIII 05 I/4-2

JAREMKIEWICZOWA Helena (ur. 1914), przed wojną urzędniczka, od 1942 jako „Izabela” łączniczka Inspektoratu Tarnów do KO ZWZ-AK Kraków

Helena urodziła się 4 V 1914 w Limanowej w rodzinie urzędniczej Stanisława i Marii z d. Kargól. Maturę uzyskała w Gimnazjum im. Królowej Jadwigi w Tarnowie w 1935. Pracowała jako rejestratorka w Tarnowie w firmie „Drewno” należącej do St. Wodzińskiego. Związek małżeński zawarła w maju 1939 z Kazimierzem Jaremkiewiczem.

W okresie okupacji nadal pracowała w firmie „Drewno”. Została zaprzysiężona wiosną 1942 jako „Izabela” do ZWZ-AK jako łączniczka Inspektoratu Tarnów przez inspektora ppłk S. Musiałka ps. „Mirosław”. Odtąd Helena jeździła prawie co tydzień „służbowo” do Krakowa do KO ZWZ przewożąc meldunki i rozkazy. Jej miejsce pracy stało się głównym punktem kontaktowym Inspektoratu z KG AK i KO (zwłaszcza w okresie organizowania „trzeciego mostu” w lipcu 1944). Odbywały się tam zebrania konspiracyjne i przekazywanie poczty. Tam przechowywano broń i pieniądze konspiracyjne. Tam współpracowała również z zastępcą Delegata Rządu na Kraj pow. Tarnów St. Wodzińskim ps. „Zadora” będąc jego łączniczką do Inspektoratu Tarnów. „Izabela” i „Zadora” byli intensywnie zaangażowani w trudną akcję „Trzeciego Mostu” w lipcu 1944 – brytyjski samolot lądujący na zakonspirowanym lądowisku w Jadownikach Mokrych miał zabrać trzech pasażerów, którym „Izabela” zorganizowała kwatery: J. Chmielewskiego, ppor. C. Micińskiego i T. Arciszewskiego (ostatniego premiera na uchodźstwie), a przede wszystkim części pocisku V-2, które były ukryte w dwóch paczkach. Okazało się, że aparat nadawczo-odbiorczy łączący lądowisko z Londynem i Brindisi uległ zepsuciu. Wysłano „Izabelę” do Krakowa by tam tę radiostację pilnie naprawić. Dzięki jej przytomności umysłu i odwadze udało się „Izabeli” uniknąć w drodze powrotnej w czasie rewizji w pociągu przejrzania jej bagażu – w chwili gdy Niemcy weszli do wagonu przytuliła się do siedzącego, nieznanego jej Niemca, który mimo że wcześniej nie rozmawiali oświadczył, że jest oną jego żoną wobec czego Niemcy zrezygnowali z przeszukania jej bagażu. „Izabela” dostarczyła radiostację i w nocy z 25 na 26 lipca cenna przesyłka wraz z pasażerami została zabrana samolotem „Dakota” do bazy w Brindisi we Włoszech, a następnie przetransportowana do Londynu. „Izabela” pełniła swą funkcję, według oceny St. Musiałka, bardzo ofiarnie do końca okupacji do stycznia 1945.

Ⓐ Dzielni odwadze i przytomności umyśliw udało mi się ^{F/1-3}
✗ być w drodze postnatmy ^{uniknąć} w rezerwacji bagażu -

Uwagi Prof. T. Friedel

I/1-4

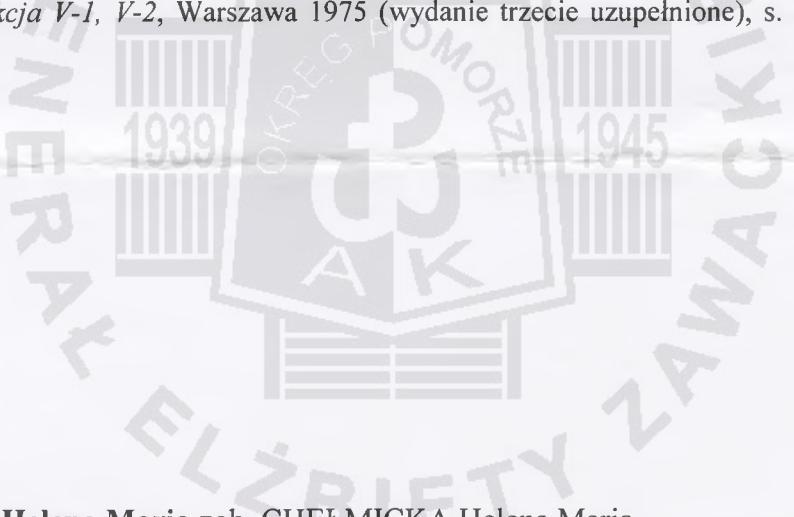
Helena Jaremkiewiczowa została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu Wojennego Virtuti Militari. Nadanie zostało zweryfikowane przez KdsWOBZK i MON dnia 29 X 1990 z dn. legitymacji DK-21080/W. Wniosek o nadanie Krzyża VM znajduje się w UdsKiOR.

Po wojnie schorowana, obecnie mieszka w Tarnowie.

Mąż Kazimierz Jaremkiewicz, mgr, był aresztowany 1941 przez gestapo, więziony w Tarnowie, wywieziony do Oświęcimia, wrócił z obozu ~~bardzo~~ schorowany, zmarł w maju 2001.

H ciężko przechodzący na zdrowiu

AKHK, ko. Jaremkiewicz H.; APAK, T. 3506/WSK (tamże rel. Wróblewskiej-Składzień W.); AUdsKiOR, nr akt AK 2199/42; Biogr. Baza Komp. Kraków, k. pers. 17401; Koszarek M., *Wojskowa służba kobiet na terenie Inspektoratu AK Tarnów „Tama”*, w: *Służba Polek...*, cz. 5, s. 104; *Krakowski Okręg AK w dokumentach*, t. 1, s. 50, 193, 225, Musiałek-Łowicki S., *Akcja III Most*, Kierunki 1973, nr 24; Pietrzykowa A., *Region tarnowski w czasie okupacji hitlerowskiej*, Warszawa 1984, s. 267, 378, 474, 475, 477; Wesołowski, *PRL Kaw. VM...*, s. 35 Wojewódzki M., *Akcja V-1, V-2*, Warszawa 1975 (wydanie trzecie uzupełnione), s. 356, 358, 362, 364

JAROSZEWICZ Helena Maria zob. CHEŁMICKA Helena Maria

II Materiały uzupełniające relację

- Wyciągi z biograficznej Bazy Komputerowej: oddz. Muzeum Historycznego m. Krakowa sporząd. K. Wojtowicz 2002, mp3, kopia, k. 2, s. 1-2
- Wyciąg z: Krakowski Okr. AK w dokumentach, t. 1, Dział tajności konspiracyjnej Żelazkowej; zbioru A. Potyry, dokument nr 50, 225, mp3, kopia, k. 3, s. 3-5. Wpłynęło od K. Wojtowicz, 2002.

Krzyż Virtuti Militari

AK ^V₋₁
Kraków

Jerenkiewiczowa Helena, ps. "Izabela"
(dot. Jaremkiewicz)

Kartoteka pers. nr. 17401

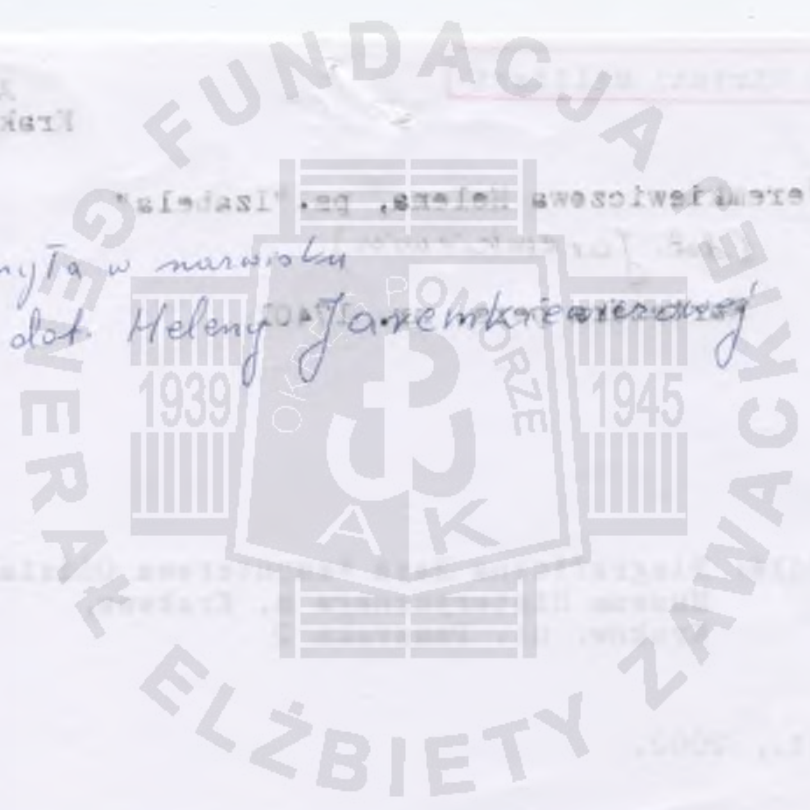
Zródło: Biograficzna Baza Komputerowa Oddziału
Muzeum Historycznego m. Krakowa,
Kraków, ul. Pomorska 2

K.Wojt., 2002.

verte!

13
WOKGI

...
pomyła w narodku
dot. Heleny Jankowskiej

NAZWISKO: Jeremkiewiczowa

IMIONA: Helena

PSEUD: Izabela

BIBLIOGRAFIA: 1216 **Str:** 335

ORGANIZACJA: Armia Krajowa

PRZYDZIAŁ: I. Tarnów

BIBLIOGRAFIA: 1216 **Str:** 336

Aresztowanie: **BIBLIOGRAFIA:**

Opuścił Monte: **BIBLIOGRAFIA:**

Data śmierci: **BIBLIOGRAFIA:**

SYMBOL: K **FOTO:**

44. 07. 03 przejęła w m. Tarnów J. Chmielewskiego i Micińskiego i zakwaterowała ich u Wysockiej na ul. Pułaskiego [1216/336] w oczekiwaniu na ludzi i pocztę do operacji "III Most" dyżurowała w firmie "Drewno" w m. Tarnów [1216/335]

Zródło:

1216 / 335 - Wojewódzki Michał, Akcja V-1, V-2,
336 Instytut Wydawniczy PAX, Warszawa 1984,
s. 335, 336

Krzyż Virtuti Militari

AK ⁴-3

Tarnów

Jaremkiewicz Helena ps. "Izabella"

Łączniczką Inspektoratu AK ~~Kraków~~ Tarnów.
Współpracownica zastępcy Delegata RP na
powiat Tarnów Stanisława Wodziańskiego ps.
"Zadora" i jego łączniczka do Inspektoratu.
Zaangażowana w przygotowaniu akcji "Most III".
Organizatorem i dowódcą lądowiska tej akcji
był Stefan Musiałek - Łowicki (lipiec 1944)
Przewieziono wówczas drogą lotniczą na zachód
zdobyte przez wywiad AK fragmenty pocisku V2.

Źródło: Krakowski Okr. AK w dokumentach, tom I,
Dział Łączności Konspiracyjnej Zewnętrznej,
Zbiory A. Potyry, dokument nr.: 50, 225

K.Wojt., 2002.

s. 193

ektorów

rękopis

Potwierdzam odbiór paczki pieniędzy (zapieczętowanej) za okres IV (kwiecień)
1944 dla "C"

21.III.1944.

Izabela

Nr 50.

4-4

maszynopis

11 - 22/II. do 2/I.

8.12.44.

Melduję, wynik dochodzeń przeprowadzonych przeze mnie w powyższej sprawie. Celem jej załatwienia przesyłam poniższy meldunek bezpośrednio - z pominięciem drogi służbowej.

Przed mniej więcej 3 - 3 tygodniami została na punkcie kontaktowym Jodły /równocześnie inspektorackim/ w Muzeum złożona walizka, koloru czarnego z żółtymi narożnikami. Walizka, której zawartość była nieznana przywieziona została przez kurierkę z Jodły. Pieniądze, o których mowa w meldunku, a więc 6000 zł dla żony Chomika i 1000 zł dla pewnej pani znajdowały się osobno w dwu otwartych zaadresowanych kopertach. Ponieważ jeden z adresów opiewał na Pruszków, drugi na Milanówek - przekazałem obie przesyłki do ekspozytury V-k K.G. w K.O. Muzeum na ręce Marceli. Prócz wspomnianych wyżej przesyłek pieniężnych przywiozła kurierka z Jodły 2 listy prywatne otwarte: jeden do Milanówka, drugi do Szymanowa /?/, które również przekazałem Marceli, przyczym ten ostatni list po kilku dniach został mi zwrócony z powodu niemożności doręczenia adresatowi. Ponieważ w liście tym znajdował się adres zwrotny nadawcy, opiewający na Kraków, został on prywatnie tej osobie zwrócony. Kurierka z Jodły powiedziała właścicielowi skrzynki pocztowej, że wspomnianą walizkę należy zwrócić Izabelli. /czyżby wspomniana Beba?/. ponieważ właściciel skrzynki znał osobę o tym pseudonimie /Izabella - kurierka z Czerwca/, przekazał walizkę następnej osobie, która przywiozła pocztę z Czerwca (Zadora - of. KW Czerwca) z prośbą o doręczenie wspomnianej Izabelli. Zawartości walizki nie znam, gdyż traktowałem to jako przesyłkę prywatną i jako takową, jej nie otwierałem.

Izabella po otrzymaniu wspomnianej walizki, będąc w kilka dni po tym na punkcie kontaktowym w Styczniu zwróciła się osobiście do właściciela skrzynki pocztowej czy oprócz walizki nie zostały dla niej zostawione pieniądze i list.

Sprawa wygląda na bardzo dziwną. Podług mnie są dwie możliwości:

- 1/ albo Izabella z VI jest identyczną z wspomnianą Bebą,
- 2/ albo zaszła jakaś pomyłka.

W celu wyjaśnienia sprawy zwracam się równocześnie do 1/VI któremu przesyłam odpis załączonego meldunku. Ponieważ Poręba ma stały kontakt z Izabellą, sprawa powinna być wyjaśniona w ciągu 2 - 3 dni, a najdalej z chwilą przyjazdu 1/VI na odprawę w dn. 12.12.44.

Wodan.

[na odwrocie meldunku dopisano ręcznie]

Wodan

Ściągnąć walizkę z VI i przechować do 10 II dla p. Wandy wraz z załączoną korespondencją.

10/XII

2/I

2- 112, 113

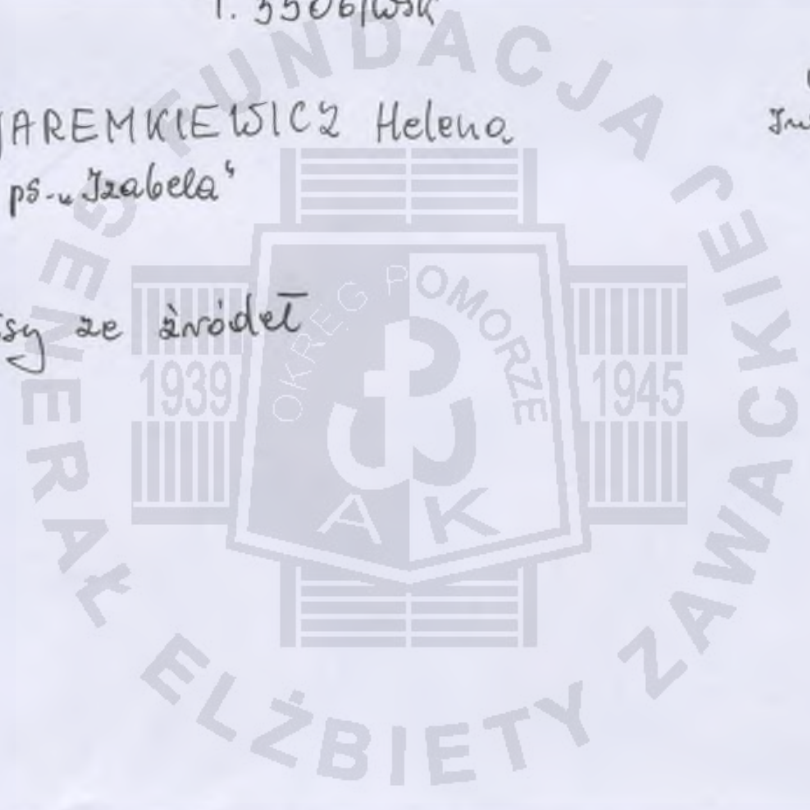
T. 3506/wsk

AK

JAREMKIEWICZ Helena
ps. „Izabela”

Okro-Kwaków
Insp. Tarnów

V wypisy ze źródeł

Krzyż Virtuti Militari

AK
Kraków

Jerankiewiczowa Helena, ps. "Isabela"

Kartoteka pers. nr. 17401

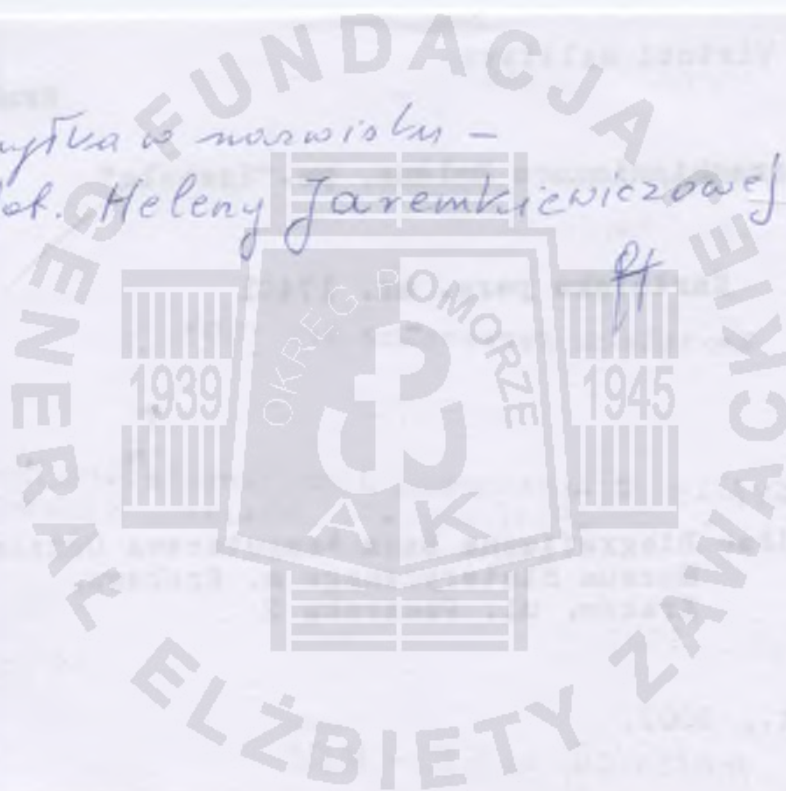
Zródło: Biograficzna Baza Komputerowa Oddziału
Muzeum Historycznego m. Krakowa,
Kraków, ul. Pomska 2

K.Wojt., 2002.

materialy u E.2. - V.02

verte!

pomysłka o naswisłus -
dot. Heleny Jaremkiewiczowej

i

UM

AK
Kretów

JARENKIEWICZOWA Helena

ps. "Izebel"

1939

1945

Job. Ślusze Polek..., ce. 5, s 109

D. Kw. 11 04

1.	Nazwisko	brak informacji Jaromkiewiczowa
2.	Imię	Helena c. Staniława
3.	Data urodzenia	04.05.1914
4.	Stopień wojsk./tytuł	
5.	Organizacja	AK 1945
6.	Przydział org./jednostka	-
7.	Funkcja	AK
8.	Nr. Krzyża	-
9.	Źródło	Archiwum 3

Isedmich Suspektoratu u Jaruone

6 IX 89
f

Krzyż Virtuti Militari

AK
Kraków
Tarnów

Jaremkiewicz Helena ps. "Isabella"

Łączniczką Inspektoratu AK Kraków Tarnów.
Współpracownica zastępcy Delegata RP na
powiat Tarnów Stanisława Wodziańskiego ps.
"Zadora" i jego łączniczka do Inspektoratu.
Zaangażowana w przygotowaniu akcji "Most III"
Organizatorem i dowódcą lądowiska tej akcji
był Stefan Musiałek - Łowicki (lipiec 1944)
Przewieszono wówczas drogą lotniczą na zachód
zdobyte przez wywiad AK fragmenty pocisku V2.

Źródło: Krakowski Okr. AK w dokumentach, tom I,
Dział Łączności Konspiracyjnej Zewnętrznej
Zbiory A. Potyry, dokument nr.: 50, 225

K.Wojt., 2002.

s. 193

4.16.3.K-da

JAREMKIEWICZOWA Helena
ps. "Izabella"

HK

Kierunki nr. 24(887)¹ z 25(888) z 24.6.73
z 17.6.1973 r. - S. Musiałek-Łowicki-
"Akcja III Most"(2). W

Brała udział w 1944 r. w przygotowaniach do przyjęcia i odesłania samolotu z Zachodu w okolicach Tarnowa; jako pracownik firmy "Drewno" weszła w skład zespołu punktu kontaktowego, którym kierował "Zadora"-Stanisław Wedziński. Przekazała też pocztę i prasę konspiracyjną ze specjalnego punktu kontaktowego Inspektoratu (AK), do składnicy meldunkowej na ul. Wilsona (Chłopska-przy ul. Klikowskiej). Gdy przybyli 3 lipca "pasażerowie" odebrała ich na punkcie kontaktowym; oraz 4 lipca Tomasza Arciszewskiego ps. "Stanisław" i przekazała na kwatery Po kwarce i części do naprawy radiostacji wyjechała do Okręgu AK, w drodze powrotnej była rewizja niemiecka, paczki powieżyła pracownikowi Krype i udało się je przewieźć.

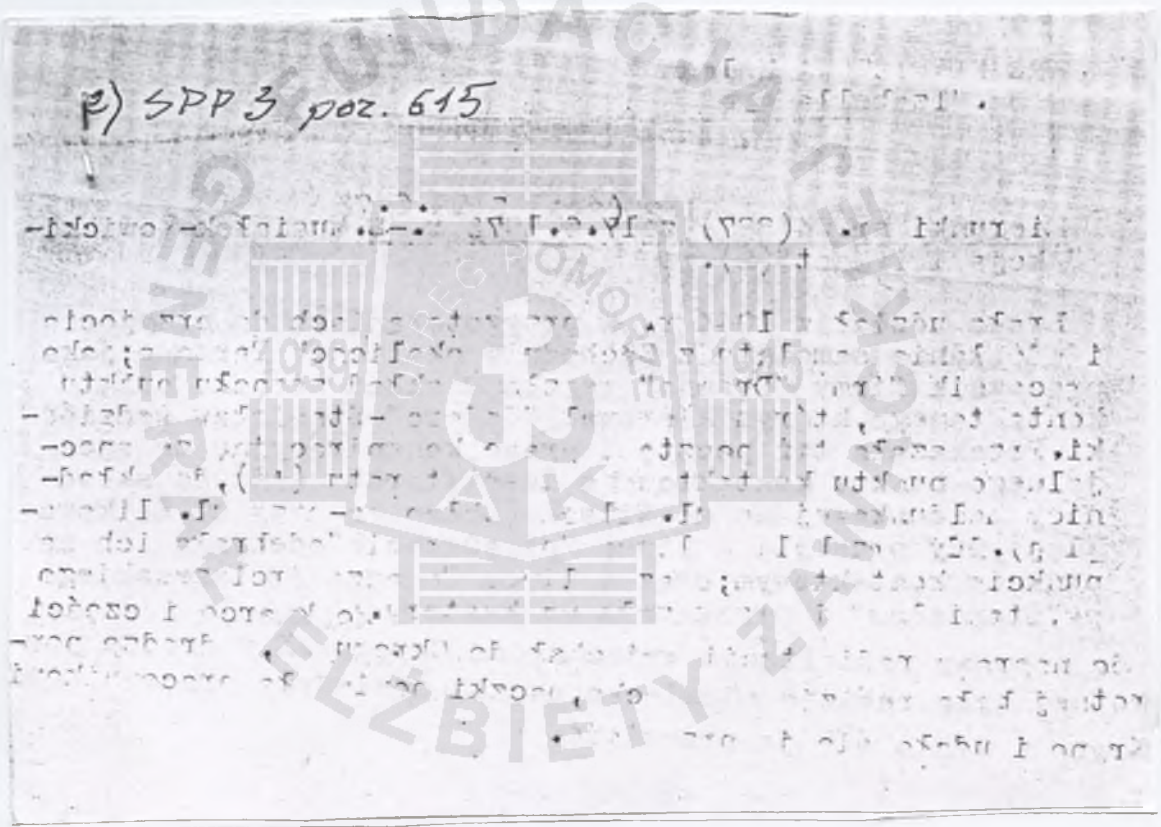
Inspektorat Tarnów, ok. Violkas

AKHK

VERTE

(77)

p) SPP 3 poz. 615

FK

Jarembliemirowa Helena
„Isabella”

Aleksandra Piłnykova; „Region tarurowski w okresie okupacji
litewskiej. Polityka okupanta i ruch oporu” str. str. 267, 378,
474, 475, 477. PWN Warszawa Gwałtowno 1984.

Mr. Kraków Inspect. Toronów

VERTE

Jarembieniewiczowa Helena, ps. "Zabella", w okresie okupacji
w Toruniu była współpracowniczką zastępcy Delegata RPT
na powiat Toruń Stanisława Kordzińskiego, ps. "Ladwa"
i jego łączniczki do Inspektoratu toruńskiego ZWZ-AK.
Pełniła swoje funkcje - w tym oceny Inspektora ppłk. Musiałko-
-Łowickiego - b. ofiarne do końca okupacji.
Delegatura mieszkała też w Toruniu przy ul. Kwakowskiej w firmie
"Drewno", należący do S. Kordzińskiego i dr. praw B. Sliwarskiego-
Kieja. "Zabella" pracowała w tej firmie. Tam przechowywana
była broń, pieniądze dla polnej konspiracji, tam był główny
punkt kontaktowy i odbywały się tajne zebrań.
"Zabella" i "Ladwa" biali czynny udział w przygotowaniu
akcji "III Mart". Był to kryptonim operacji dwustronnej, pols-
czonej z ludźmi w kraju, porwałych na szybko pociąg
z Anglii do Polski i odwołanie dwóch lotników alianckich, pocztę
i innych materiałów. Operacja "III Mart" nastąpiła w lipcu
1944 r. W 3-go lipca zaczęła naptlywać do punktu kontakt-
owego Inspektoratu toruńskiego AK poczta oraz paczki z pra-
są konspiracyjną, z Komendy Głównej AK i okręgów.
8-go lipca "Zabella" i 2 inne łączniczki przekazały pocztę
kii do składowy meldunków, ślad zostały następnie zabra-
ne na lodowisko.
"Zabella" przyjęła na punkcie kontaktowym sroby, przy-
była do Torunia, następnie do Londynu. Melkowa -
/.

Ca je na kwatracach. Byli to: Jęży Chmielowski, ps. „Rafal”,
ppow. C. Mirulski i Tomasz Arciszewski, ps. „Szymon”.
Na punkcie kontaktowym w firmie „Drewno” „Zadwa” przyjęt za-
mówień egzemplarzy, z którego wyprodukowano 2 butle klouwe, kwyż-
re w swoim wstępnym najwazniejszym orznie wyuzusetowane z raktie-
ty U-2. Wyjeto je, zapakowane do 2 paczek, ktore ukryto w firmie
„Drewno”, ktora zastaly zabrane na ladowisko.
W nocy z 25 na 26 lipca 1944 r. cenna przesyłka awar w. wy-
mienieni „pasazerowie” zostali zabrani samolotem „Prallota”
do bazy w Brindisi we Włoszech, a nastepnie pretransporto-
wani do Londynu.

Lamotowana Z. Kowalska, 1987 03 09.

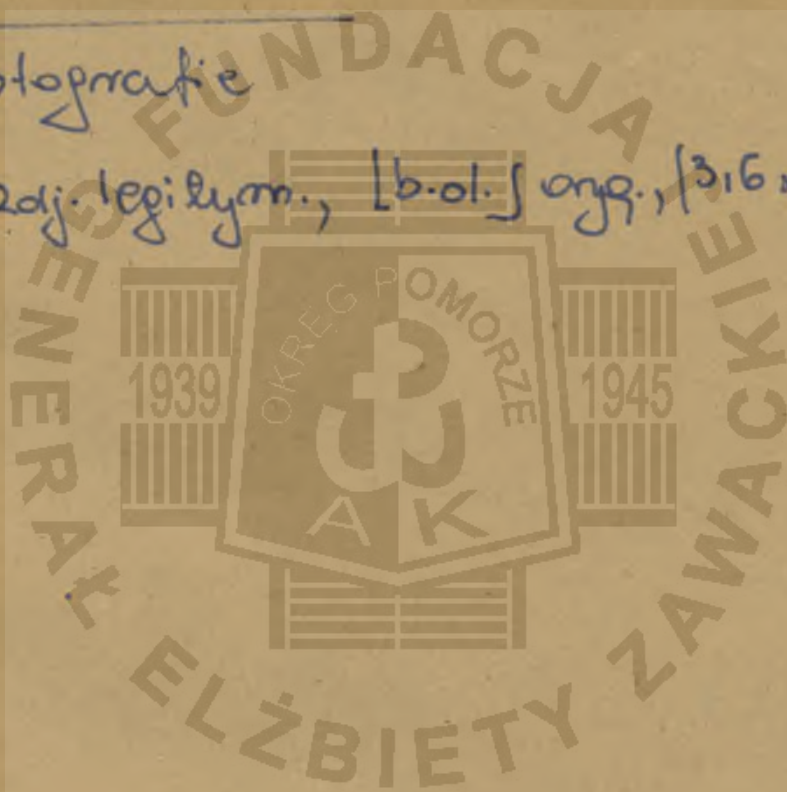
T. 3506/WSK

AK
Kraków

JAREMKIĘWICZ Helena
psn Jzebele 4

1/1 Fotografie

1. zdj. legitym., [b.ol.] oryg., (3,6 x 4,6)
521.1

2. Świt. 2013v. oprac. arch.

1. WSK

Jesli osobowe

2. T. 3506 / WSK

3. oryg.,

4.

5. JAREMKIEWICZ

Helena

ps. „Izabela”

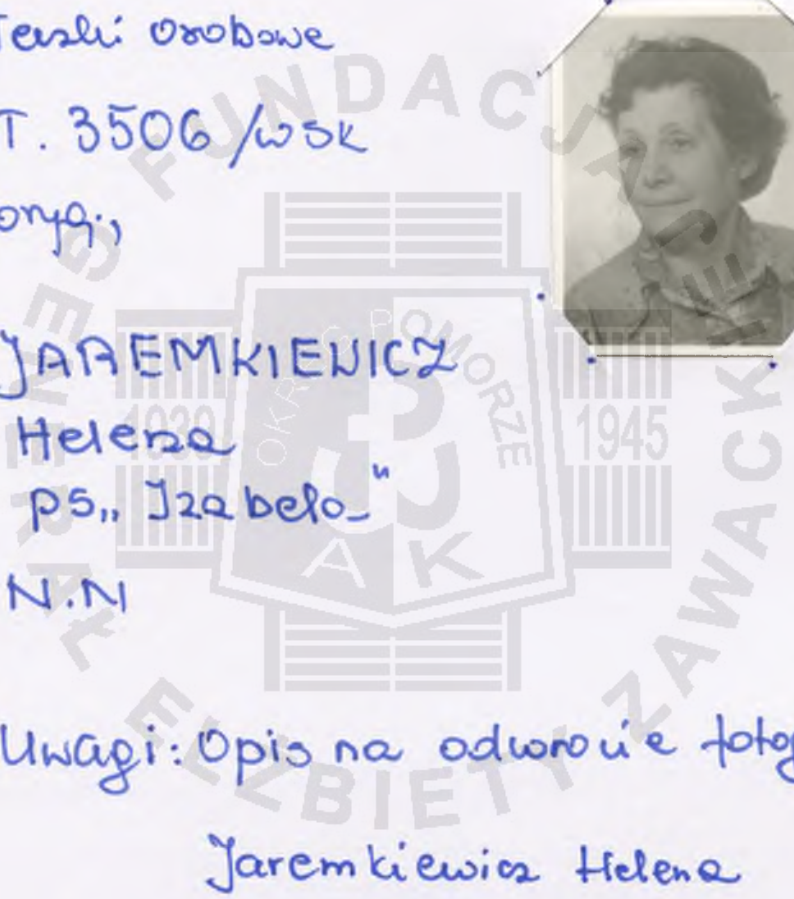
6. N.N

7.

8. Uwagi: Opis na odwrocie fotopr.

Jaremkiewicz Helena

2. Swt. 2013v.

3792

1. N

Jaremkiewiczowa

2. I., ps.

Helena c. Stanisława

3. ur.

04.05.1914

4. st.

5. Org.

AK Kraków

6. przydz.

Tarnów 1939

1945

Zawracanie
Karty Wykaz

7. funkcje

adres Tarnów ul. Prodniskiej 19/7

brak danych

8. nr

nr karty 172

9. źr.

protab. 3, 51/90

(Wrot. 5.35
1990 X 29)

(1990)

Łokęz Sneli

DK-21089/W

Prot 51 - 20 X 90

1. Nowe PRL. Jeremkiewiczowa Helena, Żużnia, 5, AK. 1990. 29, 10. s. 35.

2. A KHK, k.o. - J

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

JARENKIEWICZOWA Helena

